

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.!

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 20. mal. srpana 1893.

Štev. 20.

„Katoliški sklad.“

Bali smo se, da slovenski katoliški shod v Ljubljani, kolikor tudi je bil sijajen in iskreno pozdravljen, naposled vendar le brez sadu in sledu ostane, kakor nekdanja kmetijska enketa, kjer se je toliko govorilo v korist kmetovo, nazadnje pa nič storilo. Na svoje veselje pa zdaj vidimo, da navdušenje za katoliško stvar, ki se je pokazalo na shodu, ni bilo enodneвно, temveč da je pognalo in rodeva dober sad. Izvršujoči odsek stalne komisije za II. slov. kat. shod je ustanovil blagajnico, ktereje ime „katoliški sklad“. Nabira se denar v ta namen, da se izvršijo sklepi katoliškega shoda. Zatrjuje se, da se nabrani denar ne bo trosil v politične namene, pač pa mislijo v prvi vrsti ustanoviti katoliške latinske šole s slovenskim učnim jezikom, potem pa učiteljsko pripravnico katoliško in slovensko. Oboje je potrebno in hvale vredno. Popolnoma slovenske gimnazije nemamo še nobene, pa tudi ne čisto slovenskega učiteljskega. Glavna stvar je pa, da dobimo gimnazijo, v ktereje bi se mladenčiči navzeli katoliškega, krščanskega duha. Zadržati žalosten in poguben je prepir, kateri je nastal zdaj med omikanimi Slovenci. Kdo bo tajil, da to nasprotje izvira največ od tod, ker se v sedanjih srednjih šolah verski duh premalo goji, tako da namesto vneme za krščanske misli in nazore verski duh v mladenčih le otrpne ali pa čisto ugasne. Ako bo katoliška gimnazija res prav uravnana, bo vse drugače, kajti kar se v mlado srce zasadi, to ostane navadno do smrti. Kako lepo bo med Slovenci, kedar bodo posvetni rodoljubi enega duha z duhovniki! In to se bo zgodilo, ako dobimo katoliške srednje in višje šole. Začetek se bo naredil s katoliško višjo gimnazijo v Ljubljani. Tamošnja gimnazija je itak prenapolnjena, torej bo le pouku v korist, ako se v Ljubljani ustanovi druga višja gimnazija.

Se bolj potrebna, kakor katoliška gimnazija, je pa katoliška učiteljska pripravnica. Učiteljem moramo v izgojo izročiti najdražje svoje blago, svojo nežno mladino. Vsaki oče, vsaka mati želi, da bi iz nju otroka kaj prida postalo, kar je pa mogoče le na podlagi krščanske izreje. Zato moramo pač želeči, da bi bili naši učitelji polni krščanskega in verskega duha, da bi tistega tudi otrokom v srca cepili. V prejšnjih časih smo pač

imeli pridne in pobožne učitelje. Zdaj se pa ne dá tajiti, da se med učitelje vedno bolj širi lažiliberalni, veri nasprotni duh. Na Kranjskem in Štajerskem še ni tako hudo; kdor pa bi hotel nad našimi besedami dvomiti, naj pride na Koroško in naj si ogleda naše učitelje! Vsak verni Slovenec, kdor ima kaj odveč, bo torej dobro in Bogu prijetno delo storil, ako „katoliški sklad“ ali sam z denarjem podpira, ali pa vsaj darove po možnosti za ta namen nabira.

Ugovor, da bo s tem naborom naša slavna in prepotrebna družba sv. Cirila in Metoda škodo trpela, ne velja. Kajti Ciril-Methodova družba bi sama morala misliti na ustanovo katoliškega učiteljskega, ako bi „katoliški sklad“ tega ne storil. Družbi je torej s tem skladom le eno breme odvzeto, ena naloga olajšana, ker bo tudi družba, ki je vendar katoliška, za svoje šole potrebovala katoliško mislečih učiteljev. Tudi s katoliško gimnazijo se pospešujejo nameni šolske družbe. Dokler bodo Slovenci verni, bodo tudi svoji materni besedi in svoji narodnosti zvesti ostali.

Sicer pa, kdor enkrat dá, tisti dá tudi dvakrat; kdor ima za družbo sv. Cirila in Metoda eno krono, bo še tudi za „katoliški sklad“ katero žrtvoval; radodarnemu se studenec ne usuši. So pa tudi taki, da za nobeno dobro reč nič ne dajo; če za šolsko družbo niso nič imeli, tudi za katoliški sklad ne bodo nič dali. Namesto njih bodo pa radodarni svoje žrtve podvojili, in Bog bo blagoslovil delo njihovih rok, da zavolj svoje dobrotljivosti vendar ne bodo trpeli pomanjkanja.

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Gosp. Anzelm Muri na Jezeru 3 krono, Ignacij in Helena Muri na Jezeru po 1 krono, skupaj 2 kroni. Pri konferenci v Žabnicah dne 6. t. m. zbrani duhovniki poslali so 42 kron v dar, in sicer: Neimenovanec 10 kron, čč. gg. Val. Podgore, kaplan na sv. Višarjih, 10 kron; Fr. Šavbah, dekan v Domačalah, 5 kron; Mart. Krejči, provizor na Vratah, 4 krono; Filip Lobe, župnik v Naborjetu, 3 krono; Mat. Kues, župnik v Trbižu, 2 kroni; Jos. Sedlaček, provizor v Oberhofu, 2 kroni; A. Mikuláš, ekspozit v Rajbelju, 2 kroni; Fr. Katnik, župnik v Gorjah, 2 kroni; Fr. Holec, kaplan v Žabnicah, 2 kroni. Darovali so dalje: Velikovski rodoljub 10 kron; dva Mohorjana iz Grebinj po 2 kroni, skupaj 4 krono; Slovenec iz Velikoveške okolice 4 krono; Vesela družba v Velikovski okolici 8 kron; Slovenka iz Velikoveca 1 krono; Karol Müller,

Alojzij Knafelc, Gustav Stupar, uradniki c. kr. drž. železnice v Beljaku, po 1 krono, skupaj 3 krono; Martin Zwitter, stud. iur., Josip Lendovšek, c. kr. gimnazijalni profesor, Ljudmila Lendovšek, prof. soproga, vsi v Beljaku, po 1 krono, skupaj 3 krono; Prim. Walter v Črni 2 kroni; J. H. v Celovcu 2 kroni; Jos. Nemeč, uradnik juž. železn., 4 krono; Iv. Šuster, župnik v Svečah, 5 kron; Fr. Stingl, kaplan v Svečah, 5 kron; iz Borovelj: Boštjan Mišic 2 kroni, Marija Mišic, Tomaž Vider, Jan. Hafner po 1 krono, skupaj 3 krono; na Trati: Janez Zablacan, Lovro Zablacan po 1 krono, skupaj 2 kroni; Slovenski bogoslovci v Celovcu 12 kron; iz Kokij: Helena, Marija, Elizabeta in Aleš Toplič po 1 krono, skupaj 4 krono; Aleš Karicelj iz St. Lipša 1 krono; Jož. Hedenik-Knežnik na Žilipoljah 1 krono; Boter prvemu na ime sv. Cirila krščenemu novorojencu v Rožeški župniji 1 krono. Skupaj 124 kron. Lepa hvala! Živeli nasledniki! — Uredništvo „Mira“ je do sedaj nabralo in odposlalo družbinemu vodstvu v Ljubljano 365 kron ter so zneski izkazani v 32. in 33. številki leta 1892. in v 2., 4., 5., 8., 10., 14. in od 15. do 19. številke leta 1893. — Še posebej se je nabralo v pušico, v katero so darovali v klub se shajajoči Slovenci po šestih: 40 kron za družbo sv. Cirila in Metoda in 50 kron za „Narodni dom“ v Ljubljani, ktere svote so se odposlale dotičnim predsedništvom.

Iz Beljaške okolice. (Shod podružnice sv. Cirila in Metoda v Štebnji. — Kresovi na čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu.) Na praznik sv. Petra in Pavla priredila je naša vedno še neustrašeno delujoča podružnica sv. Cirila in Metoda, kakor je bilo v 17. številki „Mira“ naznanjeno, zabavni shod v Štebnji pri Malošah. — Takoj po popoldanski službi Božji zbralo se je mnogo ljudstva v gostilni pri Urbanu. Tudi iz Beljaka je prišlo na shod nad 20 rodoljubnih gospoj in gospodov. Vse je bilo pripravljeno, in shod bi se bil na prostem sijajno vršil; žalibog pa je začelo hkrati tako močno deževati, da smo morali bežati v sobe. Vsi prostori so bili takoj napolnjeni in srečen je bil, kdor je še našel kak prostorček, da je mogel poslušati izvršten govor gosp. Kanduta o dolžnosti, svoj jezik spoštovati; govoril je g. K. o lepoti slovenskega jezika in dokazal, da se nam slovenskega jezika ni treba sramovati in da naj nihče več ne prša: „Ali smem Slovenec biti?“ ampak vsak naj pravi: „Jaz moram in hočem Slovenec biti“. Petorica pevcev „Gorotana“, prvega slovenskega pevskega društva na Koroškem, pela je krasno mile slovenske narodne in umetne pesni; domači igralci so dobro predstavljali igro „Oreh“ in mlada gospica Julika Lapuše, hčerka vrlega rodoljuba g. Lapuše, je izvrstno deklamovala „Prisego Slovenke“. Tudi dražba ali licitacija napravila je radokupnim ude-

Zacoprana koza.

Na svojem potovanju sem potrkal enkrat zvečer na duri hiše, ktera se je med drugimi odlikovala s svojo snažnostjo in lepoto. Mislil sem si: v snažni in lepi hiši prebivajo navadno uljudni in dobri ljudje — in nisem se motil. Prijazno so me sprejeli in obljubili z veseljem prenočišče.

Po večerji sem z gospodarjem prižgal pipo in med tem ko sva kadila, pogovarjala sva se o tem in onem. Gospodar je bil več let vojak na Ogerskem, Češkem in v Galiciji; poznal je lep koš svetá in s tem se je rad pobahal. Kratkočasila sva se prav dobro.

V tem na enkrat nekdo potrka zunaj na duri. Pastir zleze s peči in gre odpret. V sobo vstopi starček.

„Dobro došli, oče! Kje pa ste bili tako dolgo?“ vpraša gospodar.

„Pripeljali ste kozo?“ oglasila se je gospodinja.

„Pripeljal! Privezal sem jo že v hlevu,“ odgovori starček. „Ti, France, pojdi in daj ji malo sena — je vsa utrujena. To je zunaj tema. Komaj sem hišo našel.“ In starček je šel h klopi, na katero se je vsedel.

„In kaj ste za njo dali?“ vprašala je zopet gospodinja.

„No, drugače ni bilo mogoče, moral sem dati dvanajst goldinarjev. Ali, dobri ljudje, to vam je koza, da nisem še take videl. Kovačinja se je jokala, ko sem jo odpeljal. Take kože bojda še na svetu ni! — Mleko ima kakor mandeljne, brez duha, in sir, no saj bode videli. Kovačinja jo je pomolzla pred mojimi očmi, dala mi je napiti in

res. mleko je kakor smetana. — France, nimaš malo vina?“ obrne se starček k svojemu sinu gospodarju, „sem žejen“.

Sin je poslal po vino in starček je nadaljeval: „Kozo sem plačal. Kovačinja se je od ljube kože s težkim srcem poslovila, jaz sem ji dal vrv okrog rogov in vlekel jo domú. V Lakovu sem popil glazek vina — kozo sem med tem privezal k plotu in potem hajdi domú. No, zdaj je že v hlevu. — Ali, Mojca,“ obrne se na enkrat h gospodinji, „pojdi jo pomolst, da bi je mleko ne žgalo. Takšno žival trpinčiti je greh.“

Gospodinja vzame pisker, razsveti svetilnico in gre radovedno v hlev.

Jaz sem vprašal gospodarja: „Oprostite, vi ste vendar premožen kmet, čemu pa potrebujete koze?“

„No, veste, moja žena ima jetiko in botra Markinja je svetovala piti kozje mleko.“

„To je najboljšje zdravilo,“ oglasila se je botra Markinja pri peči.

„Tu pa ni bilo nobene dobre kože na prodaj. Zvedeli smo pa, da Kovačinja v Vicenicah hoče prodati kozo, dobro molzno kozo — zato smo tja poslali očeta, ki znajo dobro kupovati.“

V tem prileti gospodinja, vsa razjezena: „Oče, ali se vam meša? To ni koza, to je kozel!“

Starček jo zaničljivo pogleda, pljune na tla ter reče: „Nikoli kozel! Zmirom koza! Jaz sem jo kupil!“

„Pojdite pogledat!“

Vzel je svetilnico in mi moške smo šli za njim. Pridemo v hlev — in res, kozel v hlevu sveti z očmi, kakor bi nas hotel vse na svoje rogove nabosti.

Starček se začudi: „Ne, tega ne razumem. Bog z nami!“

„Oče, niste ga imeli malo pod kapo, ko ste kozo kupovali?“ smejal se je gospodar.

„Kaj pa misliš! Nisem ga poskusil na celem potu v Vicenice, še le nazaj gredé v Lukovu.“

„In je to tista koza?“

„Je! Tiste noge, brada, črni hrbet — no, je tista, ali tam je bila koza, tu pa je kozel!“ čudil se je starček. „Drugače ni, v tem tičijo copernije!“ pristavil je gredóč v hišo.

„Tako sem si to mislila“, pritrdila je stara Markinja, „nisem rekla ničesa, ker ne obrekujem rada, toda, ko ste pripovedovali, da se je Kovačinja od te kože tako težko poslovila, koj sem vedela, pri čem da je. Kovačinja jo je zacoprana.“

Starček je pritrdil stari Markinji in v kratkem se je začelo pripovedovati o copernijah in strahovih. Gospodinja se je bala iti v hlev in tirjala, da bi starček takoj zacoprano kozo nazaj peljal. Gospodar jo je potolažil, da koj zjutraj sam pojde s starčkom, da bi se prepričal, kaj se je s kozo zgodilo.

* * *

Komaj je dan napočil, privezal je gospodar s starčkom zacoprani kozi vrv okrog rogov, izpeljala sta jo iz hleva in hajde proti Vicenicam. Skozi vas sta hitela, da bi jih nikdo ne videl. Šla sta molčé, premišljujoč, kako naj bi to stvar zasukala.

Ko prideta za vas, oglasila se gospodar: „Kaj pa bova onim tam v Vicenicah rekla?“

„Zmerjala jih bova; kaj družega? Naj si kozla vzamejo. Jaz kupim kozo, pa imam kozla! Ali niso to copernije?“

ležencem mnogo veselja. Navzlic slabemu vremenu torej se je shod v Štebnju vendar dobro obnesel, za kar gre posebna hvala g. Kandutu, gospodom pevcom, Štebenjskim igralcem in pa gostilničarju, g. Müllerju, ki nam je postregel z izvrstno pijačo in dobrimi jedmi. — Večer pred praznikom sv. Cirila in Metoda bil je krasen. Ko se je ob deveti uri zmračilo, zasvetil se je na najvišjem vrhu skalnate Jepe velikanski kres. Kakor da je bilo to dogovorjeno znamenje, vspametli so kresovi po vsej slovenski strani Beljaške okolice. Blizu Blaškega jezera so goreli tri velikanski kresi in med njimi so švigale proti nebu lepe rakete. Karavanke so bile razsvetljene, kakor bi jih bil kdo posejal z orjaškimi kresnicami; in celo stari slovenski Dobrač, kterege bi nasprotniki tako radi prekrstili v nemško „Villacher Alpe“, pokazal je z lepim kresom, da še tli v njem tudi na Beljaški strani iskra slovenska. Nisem gledal z visokega hriba, a vendar sem naštel samo v Beljaški okolici nad 20 kresov. Krasen prizor je bil to; prizor, ki priča, da so naši kmetje probujeni, in da so pripravljeni, kakor njih slavni očetje, neustrašeno bojevati se za oni dve reči, ki nam morate biti nad vse sveti; za vero katoliško in besedo materino. Sveta brata Ciril in Metod pa, kterima na čast so goreli ti kresovi, prosila bodeta Boga, da bo podelil zmago Slovencem v boju za sveto stvar.

Od Ziljske Bistrice. (Popravek.) Gledé na dopis „Iz Ziljske Bistrice“ v 17. št. „Mira“ se nanznamam, da je gosp. dr. Krmar 14. dné velikega travna bil v gostilni g. Ahaca na Bistrici. Naši so ga res iskali in so se dvakrat sešli, še le pozneje so zvedeli, da je bil ta gospod potovalni učitelj. Da bi zaželjeni pouk načelnik okrajne kmetijske družbe hotel zabraniti, ni res; njemu se ne more nikakoršna krivda pripisati.

Iz Želinj. (Huda ura.) Strašna povodenj je poplavlila naš kraj dné 5. mal. srpana zvečer od 9. do 10. ure. Soparna dnevna vročina je že cel dan napovedovala hudo uro; a ker do 8. ure zvečer ni bilo nobenega vremena, smo mislili, da ne bode nič hudega. Kar je začelo bliskati in grometi brez prenehanja; ploha, namešana s točo, se je vlila, kakoršne že dolgo ne pomnimo. Toda vreme samo na sebi bi ne napravilo toliko škode, kolikoršno je pouzročil potok iz št. Mihelskega jarka (grabna). Potoček, sicer pohleven, je naenkrat narasel v veliko reko; ne zmeneč se za svoje meje, je drl čez njive in travnike, celo v hiše. Pogled na poplavljenе travnike in njive, na premočene in oblatene hiše je žalosten, čez in čez vse polno grmovja, velikega in malega drevja; vse obusto z zemljo in peskom; mostovi in brvi razrušene, poti in ceste deloma zasute, deloma razdrte; turka, lepa pšenica, itd. poplavljena in uničena. Dobro uro hoda je potok skoraj skoz in skoz zapustil staro strugo. V mnogih hišah in hlevih je stalo na debelo vode, da so morali ljudje in živina iz postrešja. Na „Pošti“ v Zgornjih Trušnjah je voda z vso silo vdrla v klet, jo popolnoma napolnila, tako da je v nasprotnem oknu iz kleti kipela tako močno, kakor iz brizgalnice. Pijača v kleti je menda vsa pokvarjena. Celó v hiši in poštni pisarni, kakor se mora od ceste po par stopnicah, je voda stala do 25 cm. visoko. Škoda je velika. — Pri bližnji žagi je voda odnesla cele vrste desk (kakor se po

navadi deske ravna), ne da bi jih razdrila; žagnike je raznesla daleč okrog po vseh travnikih. Proti Velikovcu je toča naredila veliko škode. Koruza, fižol, krompir, kapusi — vse je pobito, rž in drugo žito precej poškodovano. — Pri vsej tej velikej nesreči in škodi je le to dobro, da ni ponesrečil nobeden človek, dasi je bila nevarnost velika, in da toča ni napravila večje škode. — Na Djekških hribih je strela vdarila in vžgala. Veliki žar je pričal, da je moralo gorati kako večje pohišstvo.

Iz Metlove pod Juno. (Žalost in veselje.) Bilo je 1. 1891. ravno na kvaterno sredo v adventu, ko so začeli ljudje upiti: „Gori! gori!“ In res, bila je že cerkvenikova hiša vsa v plamenu. Poleg je pa pogorela tudi cerkvena sv. Tomaža; razstopila sta se tudi oba zvona. Vsi smo bili žalostni nad to nesrečo. Toda naši vaščani so ljudje, ki imajo še trdno vero. Brž so začeli pobirati milodare, da se cerkev na novo sezida. Komaj je sneg skopnel, naložili so si prostovoljno roboto in začeli vkup voziti kamenje, les, pesek itd. Vsak je z veseljem pomagal. Že na kresni dan so začeli topiči veselo pokati in brž smo ugani, da mora kaj veselega biti. Pripeljali so iz Pliberka dva zvona. Vse jima je naproti hitelo. Vsak se je veselil, da smo imeli spet zvonjenje zjutraj, opoldne in zvečer. Med zidanjem pa nas je Bog še bolj skušati hotel in poslal nam je dvakrat točo, da je uničila vse poljske pridelke. Naši kmetje pa se niso dali oplasiti in niso odjenjali od bogoljubnega dela, ki so ga pričeli: zidali so naprej. Letos na tretjo nedeljo po binškoših dočakali smo veselje, da se je nova cerkvena blagoslovila, kar so opravili naš priljubljeni č. g. provizor Lenc. Da je bil to vesel dan za vso okolico, mi pač ni treba dostaviti. Gospod učitelj so pripeljali svoje šolarice, ki so prav milo zapele. Dekleta pa so cerkev oplešale z zelenjem in cveticami. Donenje zvonov in bobnenje možnarjev je spremljalo lepo slavnost. Po cerkvenem posvečevanju je bilo slovesno pranganje, kterege se je udeležilo obilo ljudstva od blizo in daleč. Čast in hvale izrekamo častiti duhovščini, cerkvenim ključarjem in vsem delavcem in dobrotnikom, ki so ali z delom, ali z blagom, ali z denarno podporo, ali na kak drug način kaj pripomogli, da se je čedna cerkvena sv. Tomaža na novo postavila. Bog vam bo vsem obilno poplačal.

Iz Podjunske doline. (Posnemanja vredno.) Tako piše nekdo v „Gemeinde-Blatt-u“ št. 12. l. 1893., stran 166. Namreč da je občinski odbor v Štebnju na Zili sklenil, da se naj plesi v tem občinskem okraju bolj skrajšajo, namreč kakor imajo menda navado na sejnih ali cerkvenih žeganjih plesati po tri dni, in so štiri žeganja v letu, zdaj se bo smelo plesati le enkrat in le en dan. Res je ta misel na kmetih hvale in posnemanja vredna. Kajti slabi nasledki so sad teh plesov, kakor tudi dopis navaja. V občini Dobrli vesi je tudi 26. malega srpana lanskega leta občinski odbor pri seji enoglasno sklenil, ples na žeganjih omejiti ali bolje ustaviti tako, da bi se ne smela razun od 1. vel. travna do 15. kimovca nobena godba v občini dovoliti. To misel in sklep je pozdravljalo vse občinstvo, še celo liberalci, razun nekterih oštirjev. Ti so se potem dogovorili in so se pritožili na deželni odbor. Ta je sklep občinske seje zavrgel in rekel, da odbor o tem

nima pravice sklepati, le župan ima pravico, slučajno dovoljenje zadržati. Ko bi bila občina v Dobrli vesi v liberalnih rokah, kakor je v Štebnju na Zili, gotovo bi to misel in sklep slavili tudi gospodje, ki so pri „Kärntner-Verein“ in deželnem odboru; ko so pa Slovenci in priprosti kmetje to misel sprožili, bilo bi preveč, da bi ti kaj koristnega vedeli, ker se misli, da ne vejo kaj pametnega. Zastonj je navedla občina, zakaj da bi bilo to koristno, naštel je vse nasledke, kaj da iz takih plesič izhaja, pa deželni odbor na to nobenega ozira ni vzel, ampak le izrekel, da navadna godba na cerkveno žeganje se ima dovoliti. Ako ima v tem le deželni odbor vso pravico, zakaj se ne zaukaže vsem občinam, da se ima godba vsakemu dovoliti, kteri za to pravico plača? Na popred ne ve noben župan, kaj bo vse prišlo po godbi, to občine dobro vedó, bolj ko gospodje pri deželnem odboru. Dopis v rečenem listu pravi nadalje: „Kdor pozna žalostne nasledke plesov, ki so ravno na Koroškem prepogosti, mora si živo želeči, naj bi se tudi po drugih občinah tako postopalo proti plesom, kakor v Štebnju.“ Tedaj, kar v Dobrli vesi ni bilo prav in ni obveljalo, to je na Zili prav in hvale vredno!

Od Homca pri Pliberku. (Kresovi.) Lepo je bilo videti po višavah Podjunske doline na 4. t. m. zvečer, mnogo kresov, kteri so s plamenom goreli na čast in slavo naših bratov sv. Cirila in Metoda. Pa tudi lepo je bilo slišati, močno donenje možnarjev od vseh strani naše široke doline. Še naši gorjanci so se letos na ta večer prav zdramili in so zanetili velik kres in tudi zraven streljali, da je kar grmeló. Sveta brata Ciril in Metod, prosita Boga za nas!

Iz Doba pri Pliberku. Imam vam vnovič iz bolj ubožnega Doba veliko nesrečo sporočiti. V začetku vročega meseca mal. srpana pripodijo se od Drave sem že pozno popoludne temnorjavi oblaki, iz kterih se po veliki vihi vsuje toliko debela toča, da že stari ljudje take ne pomnijo, in v kratkih minutah je drevje oklesčeno, nezrelo sadje odbito, setev uničena, ta in ta streha prebita! Kakor slišimo, je ravno v tem času toča klestila tudi na Bregih, deloma v Švabeci, pa tudi preko Drave v Šmiklavški fari. Ubogi kmet, ki je radi slabe lanske letine in letošnje vigredne suše že na letošnje pridelke dolgove delal in novine težko čakal, obupno sklepa roki, mило gleda in skrbno vprašuje, odkod mu bo pomoč došla? Zadetí občani so sklenili, da se obrnejo v tej sili za Bogom najprej do presvitelega cesarja, dobrega in milega očeta vsih svojih zvestih podložnikov.

Iz Blata pri Pliberku. Pri zadnji volitvi v občinsko predstojništvo bili so voljeni trije vrli možje poštenjaki, in smemo upati, da jim bo blagor občine gotovo najbolj pri sre. Ker je poprejšnji župan g. Valentin Kac županstvo odločno odklonil, bil je z veliko večino županom voljen g. Gregor Krištan na Blatu. Prvi svetovalec postal je poprejšnji župan g. Valentin Kac, po domače Vožank; drugi pa g. J. Eberwein, Homčar pod božjim grobom. Tudi drugi ostali odborniki so poštenjaki, sini slovenskih mater, ki dobro vedo, kaj so dolžni Bogu in mili domovini. Pri prvotni volitvi je bilo voljenih 5 poprejšnjih in 7 novih odbornikov.

Iz Ljubljane. (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dné 5. mal. srpana svojo 69.

Prideta v Lukov. Mladi gospodar, ki je že zgubil nekoliko korajže, reče: „Kaj pa, oče, bova se ustavila in popila glažek vina, da dobiva več korajže?“

„Ravno sem na to mislil“, pritrđi mu veselo starček. Gostilničar se začudi, ko mu bova povedala, kaj se je zgodilo.“

Ko je gostilničar zagledal starčka s sinom, zeló se je ustrašil, misleč, da ga je kdo izdal. Delal se je jako prijaznega: „Dobro došla! Kaj pa mi neseta?“

„Hvala lepa! Videli ste včeraj mojo kozo?“ vpraša naglo starček.

Gostilničarju se je srce skrčilo. „Videl!“ odgovori. „Kaj pa je?“

„No, kaj je? Jaz kupim kozo, peljem kozo, pridem domú in je iz nje kozel! Le pojdite pogledat. — Drugače ni, ta h baba jo je morala zacoprati.“

Gostilničar vidéč, da starček resnobno govori, postane pogumen, gré k oknu in se zavzame: „To so copernije, primaruha! Nisem slep, razumem stvar — toda včeraj kozo, danes pa kozel. Barva, noge, kakor pravim, ravno tista kozo!“

„So takšne copernije mogoče?“ povpraša mladi gospodar.

„Na svetu je vse mogoče!“ odgovori gostilničar. „Ali tej babi bi pokazal!“

„No, saj midva jej tega ne bova odpustila! Dajte ga nama vsakemu glažek!“

Gostilničar jima natoči precej „močnega“ in moža sta ga pila in govorila o copernijah, ki so se s to kozo zgodile. Enega glaža je bilo malo, pila sta družega in konečno tudi tretjega. Ta pa

jima je šel precej pod kapo. Gostilničar, videč, da ga že precej imata, zmuznil se je ven, odvezal je kozla, zavlekel ga v hlev, pripeljal kozo ravno tako kakor kozla in privezal zopet k plotu. Potém se je vrnil v gostilnico, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo.

Cela stvar se je bila tako-le zgodila. Ko se je včeraj starček s kozo v gostilni ustavil, gostilničar, ki je bil ob enem mesar, jo je pregledoval in ko je videl, da je njegovemu kozlu čisto podobna, hotel se je s starčkom pošaliti; privezal mu je namreč namesto kozo svojega kozla. Odtod potém ta polom domá. — Ko je bilo že skoraj poldne, šla sta oče in sin konečno s kozo v Vicenice.

„Danes bode v Vicenicah polom, bodete videli, oče!“ žugal je sin.

„Jaz jim kajžo poderem!“ vpil je starček.

Vzela sta kozo za vrv, ne da bi pogledala nazaj. Gostilničar je gledal za njima skozi okno in smejal se, da se mu je vse tako posrečilo.

Ko sta prišla v Vicenice, stala je Kovačinja ravno pred hišo. „Ti“, klicala je svojega moža, „poglej, peljejo nam kozo nazaj. Kaj pa se je zgodilo?“

„Če peljejo, naj peljejo“, reče mož „prodala si jo itak po ceni. Znabiti, da gospodinji ne ugaja.“

Šla sta jima odpret vrata: „Dobro došla!“

„Ohranite si vaše »dobro došla« za takšno pakajo coperniško, kakor ste sami,“ jezil se je starček.

Mož in žena sta jih začudeno gledala: „kaj, mi smo pakaja coperniška?“

„In niste?!“ vpil je mladi gospodar na ves glas. „Oče so včeraj od vas kupili kozo, zdaj pa imamo kozla!“

Gospodinja vsa raztogotena je pa zdaj začela: „Ali se vama meša, stara norca? Saj imata kozo! kaj pa nimata očij; ali pa ne vesta, kaj je kozo in kaj kozel?“

Oče in sin se ozreta — in starčku pade vrv od samega strahu iz rok: držal je v resnici kozo. Stala sta kakor okamenéla, ne vedoč, kaj bi počela.

„Vidva sta znorela ali pa zaslužita, da bi vaju zavolj teh psovk tožil,“ rekel je gospodar.

Starček se je zavedel prvi: „Prosim vas, pojdimo na dvorišče, da bi nas ljudje ne slišali.“

Šli so na dvorišče, zaprli vrata in dolgo so se posvetovali; sklep posvetovanja pa je bil, da neka tuja oseba je iz zlobnosti kozo zacoprala.

„Prosim vas, dragi gospodar“, rekel je starček, „oprostite mi in vi, ljuba gospodinja, pljunite na to kozo trikrat in poškopite jo z blagoslovljeno vodo, da bi jej te copernije ne škodoval.“

Gospodinja je spoznala, da je to edina in najboljša pomoč; storila je tako in vsi so se zopet v prijaznosti razšli.

Kozo so peljali domú, starček pa se je pri vsakem koraku ozrl, ali ne pelje zopet kozla.

Ko je to pripovedoval Lukavskemu gostilničarju, čutil se je, kakor da bi o celej stvari ničesa ne vedel.

Starček je šel z vero v copernije v grob — in drugi tudi. Meni pa je to Lukavski gostilničar pozneje pripovedoval in jaz sem to za se ohranil, da bi ne bilo zavoljo tega nobenih tožeb in pravn.

(Iz češkega. — Svečan.)

sejo. Navzoči: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. vitez Bleiweis, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Vošnjak (blagajnik), And. Zamejcek, Ant. Žlogar (zapiski). — Od nadzorstva: Oroslav Dolencec, Ivan Vrhnjak. — Prvomestnik naznanja, da je v zadnjem času prejel prav obilnih darov za družbo, ki bodo v kratkem izkazani: s posebno hvalečnostjo pa omenja Litijških in Šmartinskih Slovencev, ki so uprav danes za god družbinih sv. zavetnikov po g. podpredsedniku Svetcu zopet poslale kot Cirilo-Metodjski dar 200 kron ter postale družbine pokroviteljice že v četrto. Istotako so „Novomeški samci“ po g. dr. Vošnjaku doposlali družbi 200 kron. „Prvih kron“ darovi pa že presegajo drugi tisočak. Slava in hvala vsem p. n. darovalcem! — Od zadnje seje so v prosep družbi priredila z lepimi dohodki razna društva primerne zabave in koncerte, n. pr. slovenska društva Tržaška s sodelovanjem opernih pevcev g. Trtnika in gospe Strasser-Cehove; podružnica v Šiški s sodelovanjem sl. „Ljubljanskega Sokola“, „Slavca“ in Šišenske „Citalnice“; Sentjakobsko-Trnovska ženska podružnica s sodelovanjem pevskega društva „Ljubljana“; Beljaška podružnica v Štebnji s sodelovanjem prvega slovenskega pevskega društva „Gorotan“; Litijske in Šmartinske Slovencev izborni koncert; družbini šolski zavodi Tržaški in v Rojanu pa so obhajali slavnost sv. Cirila in Metoda z jako zanimivimi in prikladnimi vsporedi. — Blagajnik konstatuje izvanredno obilne prispevke zadnjega meseca, ki so prav primerno došli, ko troški v društvene svrhe naraščajo. — Tajnikovo izvestje o došlih ulogah in njih upravnih rešitvi se odobrovalno vzame na znanje. — Prošnje za podpore, nagrade, podaritev knjig, učil itd. se uslišijo. — Predlogi ob osnovi novih zabavišč se odobré. — Gledé letošnje skupščine se potrebno ukrene. Vsled sporazumljenja s slavnim naletništvom ženske podružnice **bode velika skupščina dné 26. mal. srpana na dan sv. Ane v Sežani na Krasu.** Celotni vspored se bo objavil pozneje. Dozdaj je zglasenih že čez 30 podružnic s približno dvakrat toliko delegati. Uljudno vabimo še druga načelnikstva, da čem prej naznanijo svoje zastopnike, oziroma pooblaščenca, da se bo moglo pravočasno potrebno oskrbeti v Sežani. Po pravilih sme vsak izvoljeni zastopnik, ako je slučajno zadržan, pooblastiti kterejakoli družbenika oziroma pošlje pooblastilo lahko vodstvu, ki to oskrbi. Sploh pa so vabljeni vsi rodoljubi in pospeševalci slovenskega šolstva k skupščinski slavnosti v Sežano.

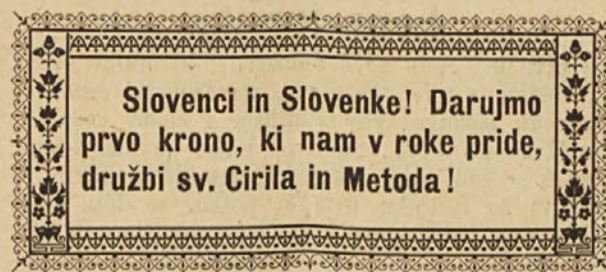
Od Savinje. (Kmetje, poskusite.) „Slabi so dandanašnji časi!“ Tako se pritožujejo naši kmetje. Res je, slabo je dandanes na svetu, zakaj tisti lepi, zlati časi, ki jih slavni rimski pesnik Ovid v svojih pesmicah tako lepo opeva, so minuli, in le malo je upanja, da se še kedaj povrnejo. Slabo se dandanes godi posebno kmetu. Slabe letine, novi dolгови, večji davki, vse to tare ubogega trpina. Marsičesa se je že bil lotil, da bi si zboljšal svoj stan, pa sreča mu še do zdaj ni milejša. V poslednjih vrsticah pa mu še jaz nekaj pripomočkov svetujem, ki mu bodo morebiti pomagali, ako se jih z resno voljo poprime. Svetujem vam, dragi kmetje, da se pridno bavite s sajenjem sadnega drevja; zakaj ravno to še prinese dandanes kmetovalcu marsikteri vinar. Posebno zdaj, ko blaga vinska trta vedno bolj peša, in se nekda tako rodovitni vinogradi vedno bolj praznijo, imate lepo priložnost, da zasajate prazne vinograde s sadnim drevjem. Mnogo kmetovalcev je že storiilo tako in prepričali so se, da njihov trud ni bil zastonj; zakaj sadno drevje v vinogradih prav lepo raste in kmalu rodi. Treba ga je le prav saditi in ga pridno obdelovati. Kako je drevje treba saditi, tega mi pač ni treba pripovedati, ker se je že toliko pisalo in se še piše o tem predmetu. Povem vam samo to, kar so mi svetovali nedavno kmetje, ki so že vinograde z drevjem zasadili. Po njihovi izkušnji je treba marelice, breskve, slive in češplje v vinograde saditi, ki so pešnati, kateri ležijo po gričih. Ta zemlja baje navedenim vrstam sadja zelo ugaja. Jabolka, hruške pa ljubijo bolj vlažno, mokro zemljo. Tedaj jih je treba saditi v zapuščene vinograde, ki ležijo na ravnem, v dolini. „Dà, vse lepo,“ bo morebiti marsikteri bralec rekel, „pa kje sadežev dobiti, da bi cele prazne vinograde z njimi zasadili!“ To je pač mala skrbr, posebno dandanes, ko je že vse polno kmetijskih šol ustanovljenih, ki se bavijo z drevorejo. Samo poprositi je treba, in dobite dragi kmetje sadežev dovolj, bodisi za mali denar ali pa tudi zastonj. Tudi po gozdih še raste mnogo divjakov, ki se lahko presadijo v vinograde, in se požlahtnijo. Pa tudi sami si lahko divjake izredite. Vsadite peške in koščice, ki jih v jeseni od zrelega sadja dobite, in v 3 do 4 letih imate divjake, ki jih že lahko požlahtnite. Treba je samo nekoliko truda in namen se doseže. Zopet drugod se sliši: Kaj mi pomaga drevje saditi, ko pa tako dolgo ne rodi, ali pa se tudi rado posuši. Da, res je, tudi drevje ima svoje bolezni, pa dragi kmetje, vi ne smete rok križem držati; ako vidite, da hira vaše sadno drevje. Kakor bolni človek potrebuje dobre postrežbe, tako morate tudi vi sadjerejci, pridno vaša drevesa varovati vseh nezdod. Posebna bolezen našega drevja, vsaj v naši bližini je mah, ki obraste deblo in brani zraku v notranji del drevesa. Kako malo se še brigajo nekteri kmetovalci za to tako nevarno bolezen! Vzemite spomladi, ko še ni toliko dela, nož ali kako drugo orodje in ostržite drevo, da se iznebi nadležnega maha. Ker že o boleznih govorim, ne moram si kaj, da bi ne omenil napake, katero sem že sam mnogokrat pri sajenju mladih dreves opazoval. Nekteri namreč mislijo, da se drevesce tem lažje prime, tem bolj ko ga pritrldijo v zemljo. V tej neumnosti teptajo okolu mladega drevesca, da mu

zgornje koreninice in mnogokrat tudi skorjo ugonobijo. To je velika nespametnost in vendar se tolikokrat lahko opazuje. Obsujete mlado drevesce z dobro zemljo, pritrdite le rahlo zemljo, postavite kol in privežite na njega drevo in prijelo se vam bo raje kakor pa, da bi ga takorekoč zabijali v zemljo. Drugi pripomoček, ki bi pomagal kmetu iz slabega stanja, je živinoreja. Seveda se morejo tega pripomočka le tam poprijeti, kjer imajo obilo travnikov in pridelajo mnogo klaje. Res je, da je živinska cena marsiktero leto zelo nizka; pa to ni vsako leto. Bili so že časi in še bodo gotovo prišli, ko bode živinska cena jako ugodna. Pa čeravno ne morete živine drago prodajati, imate pa doma veliko korist od nje. Pomislite, kako vrednost ima gnoj, ki ga živina naredi, za vaše njive, ktere vam prinašajo vsakdanji živež. Koliko vam koristi mleko, ki vam ga dajejo krave, in koliko vinarjev vam zaslužijo močni voli ali konji z prevažanjem reči od enega kraja do drugega. Iz tega pač lahko vidite, dragi kmetovalci, da še zdaj velja besede pesnika o kmetu, ki pravi:

Polje, vinograd, gora, morje,
Ruda, kupčija tebe redé.

Iz Celjske okolice. (Sadjerejci, poskusite.) Velika dobrota za vsakega sadjerejca so med mnogovrstnim sadnim drevjem tudi češpljeva drevesa. Le žalibog, da dandanes ta vrsta sadnega drevja tako nerada rodi. Žalostno je gledati v jeseni prazna drevesa med drugimi, ki so obloženi z lepim sadjem. Letos, hvala Bogu, so tudi češplje — vsaj pri nas polne in nadjamo se jih obilo, če ne bode zopet kaka nevihta našega upa ugonobila. Mi smo tem bolj veseli tega sadu, ker so že leta in leta pretrepla, odkar smo imeli obilo češpelj, ktere so tako koristne, bodi si da jih prodamo, bodisi tudi, da jih pridno sušimo in se s suhimi po zimi pridno mastimo. Redkokedaj rodijo. Nedavno pa sem bral neke pripomočke, da češplje raje rodijo. Ker bo morebiti kateri sadjerejec poskusil, kar sem bral, naj zapišem glavne vrstice, ki sem jih čital. „Kdor hoče zdravo češpljevo drevje imeti, katero mu bode vsako leto mnogo sadu rodilo, naj posebno okoli starih dreves in družih, ktere revno rastejo in malo kedaj rodé, meseca listopada dva dobra čevlja zemljo do korenin odkoplje, potem pa k vsakemu drevesu precej velik kup človeškega gnoja pripelje, ter ga naj pokrije z zemljo. Drevje bo začelo lepo rasti in bo vsako leto rodilo.“ — Vidite, dragi sadjerejci in kmetovalci, trud ni velik in vsako lahko poskusi ta navedeni pripomoček.

Iz Griž ob Savinji. Splošna je bila otožnost, ko se je zvedelo, da nas bodo zapustili čast. gosp. kaplan L. Skuherský, ker so prestavljeni v Laški trg. Pri nas bila je njih prva služba in trpela 23 mesecev. Z gorečim duhovnim opravilom, srčnim pridigovanjem in prijaznim obnašanjem so si pridobili srca vseh. Ko se je zvedelo, da bodo v Marija Lurški cerkvi 2. mal. srpana vzeli slovó, prihiteli so ljudje obilno. Tukaj so nas še enkrat prav prisrčno pripravili Mariji Devici. Besede: „Sem vas tako rad imel“ povedale so nam dovolj. A tudi mi smo jih vroče ljubili, da so nas solze zalivale in glasen jok se je slišal. Težka je bila ločitev, spomin ostane neizbrisljiv med nami. Konečno še: Bog živi vrlega gospoda tudi v daljnem delu!

**Slovinci in Slovenke! Darujmo
prvo krono, ki nam v roke pride,
družbi sv. Cirila in Metoda!**

Politični pregled.

Naša notranja politika je vedno bolj zamotana. Delavci zahtevajo občno volilno pravico, liberalci si prizadevajo, da bi vajeti državnega voza popolnoma v svoje roke dobili. Mladocihi napravljajo shode in trdijo, da je njih politika najboljša, čeravno ni zdaj nobenega upanja, da bi kaj dosegli. Grof Harrach, domoljuben in zvest Čeh, je odložil svoj mandat in rekel, da po njegovih mislih Čehi ne morejo doseči svojih državnopravnih pravic, dokler se ne pobotajo z Nemci; to se pa ne more zgoditi, dokler imajo Mladocihi med češkim ljudstvom odločilno besedo. Čeških graščakov poslanci so se nedavno zbrali in sklenili, da skličejo svoje volilce, naj tisti izrečejo, kako jim je nadalje postopati. Nemški liberalci bi srčno želeli, da se med češkimi graščaki napravi neka srednja stranka, ktera bi, kakor na Moravskem, potegnila z Nemci; tako mislijo dobiti večino v češkem deželnem zboru. Poroča se pa, da češki graščaki o tem ne marajo nič slišati, zavolj tega pretakajo nemško-judovski listi grenke solze. — V Celju je bil „parteitag“

spodnještajerskih Nemcev in nemškutarjev. Kar so tam sklenili, to presega že vse meje. Siloma bi radi Slovence potlačili in njih duševno življenje zadušili. Želijo si nazaj čase absolutizma, ko nič ni veljal Slovenec, ne njegov jezik. Oni se ne ozirajo na postave in pravijo, da mora država le za Nemce skrbeti in za ponemčevanje, Slovincem pa se morajo usta zamašiti in njih pravice v nič djati. Po kancelijah, pravijo, mora se vse nemško pisati, po mestih morajo se povsodi napraviti nemške šole, tudi za slovenske otroke, po deželi pa se morajo slovenski otroci nemščine učiti, slovenske paralelke na latinskih šolah v Mariboru pa se morajo odpraviti! Sploh se mora slovensčina iztrebiti iz Štajerske, da se kedaj dežela ne raztrga po željah Slovencev. Smeh mora človeka posiliti, če vidi, kako trdovratno se držijo ti ljudje svoje nemškutarije. Kar se je zgodilo v zadnjih 30 letih in koliko so Slovenci napredovali v tem času v vseh strokah človeške omike na podlagi maternega jezika, to vse za te možiceljne ni na svetu; tiste pravice, ki veljajo za Slovence po postavah, nemalejo pri teh ljudeh nobene veljave! Slovensko ljudstvo pa se ne zmeni za besede nekterih nemških kričačev in je tako predrzno, da bo še zanaprej živelo in tirjalo svoje pravice, izobraževalo se in napredovalo na podlagi slovenskega pouka v šoli in doma. Klicali so v Celju zgornještajerske in Graške Nemce na pomoč, naj bi spodnještajerskim „Nemcem“ pomagali zoper „hude“ Slovence. Ti se bodo pa menda malo zmenili za javkanje Celjskih „Nemcev“. — V Krakovem je bil sijajen poljsk katoliški shod. Prišlo je mnogo vrlih možakov, med njimi 5 škofov. Predsedoval je g. Gorajski. Prvi govorili so kardinal Dunajevski. Naj bi ta shod prinesel dober sad! — Nekaj konservativnih poslancev se je zbralo nedavno na Dunaju. Pokazala se je med njimi velika nezadovoljnost s šolsko postavo in zoper učnega ministra barona Gautscha. Jeseni, kedar se državni zbor zopet zbere, predložili bodo sklepe g. učnemu ministru.

Nemški državni zbor je zdaj izvoljen. Vojaška postava je sprejeta; odločili so Poljaki, ki so za njo glasovali. — V Parizu na Francoskem so študenti začeli razgrajati, revno ljudstvo se jim je pridružilo, in bili so veliki izgredi, pri kterih je tudi kri tekla. — V Lili na Francoskem so socialisti napadli romarje, kterih je bilo 10.000 skupaj, ter jih razkropili. Nadškof je bil s kamnom ranjen. Ko bi katoličani z drugimi tako delali, koliko vpitja bi bilo po časnikih! — Nemški katoliki se zberejo letos v Würzburgu v dnéh 27. do 31. vel. srpana. — Ruski carevič je bil nedavno v Berlinu in se pogovarjal s cesarjem. — Na Kitajskem se je spet začelo preganjanje kristjanov.

Gospodarske stvari.

Kaj je početi z nerodovitnim sadnim drevjem? Če nam noče sadno drevje roditi, pomagamo si lahko na razne načine. Vselej pa je treba zvedeti najprej vzrok nerodovitosti.

Vzrok nerodovitosti utegne biti neugodno podnebje, slaba lega, slaba zemlja; včasih je vzrok tudi v drevji samem.

Če je podnebje ali pa lega za kako sadno vrsto neugodna, kar poznamo najhitreje na tem, da ne more les dobro dozoreti in da pozebejo pogostoma cvetni popi, potem si pomagamo najlaže s tem, da precepimo drevo s kako drugo vrsto, ki je kraju primerna. Če je pa na primer mokra ali pusta zemlja vzrok nerodovitosti, potem jo moramo usušiti, oziroma izboljšati z dobro zemljo ali kompostom. V tem slučaju si pomagamo pa tudi večkrat z gnojenjem in pomlajenjem dreves.

Čestokrat nam drevo noče roditi, ker je bilo pregloboko vsajeno. Ta napaka se popravi redkokdaj s tem, da se odkoplje zemlja, drevo dvigne iz tal in spravi v pravo lego, kar je seveda le pri mlajših drevesih mogoče. Kedar pa drevo ne rodi zaradi premočne rasti, pomaga puščanje na debelu in vejah, kakor tudi to, da odsekamo v poletnem času nekatere korenine.

Tudi oslabeto drevje nam ne rodi. Tako drevje kaže pomladiti, zemljo okolu njega pa dobro pognojiti in izboljšati.

Pri peškastem sadju opazujemo pogostoma, da cvetje prehitro odpade. To se zgodi zaradi močnih poganjkov, ki vzrastejo poleg cvetja in porabijo večino redilnega soka za se, tako da se ne more cvetje popolnoma razviti. Najboljše je v tem slučaju, puščati vejam, vsled česar tako zastanejo v rasti, da ne morejo njih poganjki prerasti cvetja.

Po vrtovih tudi noče po premočno gnojenih lehhah drevje roditi zaradi prebužne rasti. Zato najbolje storimo, če po takih legah ne sadimo jabolk in češenj, temveč le hruške, češplje in slive, kterim taka zemlja bolj ugaja.

Večkrat nam drevje tudi zategadel ne rodi, ker je zemlja v spodnji plasti popolnoma izpita.

Po takih legah moramo zemljo dobro pognojiti. Posebno je v ta namen dobra gnojnica, raztanjšana z vodo in pomešana s pepelom. To zmes je vliti okoli drevja v tri ali štiri luknje, ki jih napravimo po pol metra globoke z železnim drogom. „Vrt.“

Novičar.

Na Koroškem. Zastran dopisa iz Rožeka, kjer je stalo v „Miru“ o nekem „čudnem oklicu“, poroča se nam, da je bila stvar drugačna, kakor je tam pisano. Dne 4. rožnika je bila procesija sv. Rešnjega Telesa. Takrat je občinski sluga ženskam oznail, naj ne silijo preveč naprej med gospode. — Iz Pliberka se nam poroča, da je nek hudobni mestni šolar pri mostu čez Bistrico blato in kamenje metal na sv. razpelo (britko martro). Kaj bo iz take mladine! — Iz Podjunske doline se nam poroča o mnogih kresovih, ki so goreli na čast sv. Cirila in Metoda. V posebno lepih ognjih je žarela gora med Vogrčami in Repljami. V Vogrčah je bila na god sv. Cirila in Metoda slovesna sv. maša, in se je tiste udeležilo mnogo vernega ljudstva. — Iz Blač je šlo spet več ljudij v Ameriko. — Toča je hudo pobila okoli Rude in v Gorenčah. Procej škode je tudi na Gozdanjah. Klestila je tudi v Višpriyah na Zili. — Požarno brambo so ustanovili v Libeličah. — V Račicah pod Velikovcem je zgorelo 16 poslopij.

Na Kranjskem. Sokolska slavnost v Ljubljani je bila sijajna. Poleg mnogih slovenskih došlo je tudi precej hrvatskih Sokolcev in razna društva ter čitalnice iz dežele s svojimi banderi. Mesto je bilo v zastavah; navdušenje veliko. — Koncesijo za šesto lekarno stolnega mesta Ljubljane podelil je mestni magistrat Ljubljanski gospodu J. A. R. ad. Hočevanju, bivšemu večletnemu lekarju v Velikovu, sedaj v Kranju. — Strela je užgala pri Hočevanju v št. Vidu nad Ljubljano. — V Šmartnem pri Kranju je strela ubila neko ženo, v Dragomanu pa 20letno dekle. — „Barvaste črepinje“ se imenuje zbirka povestij, prestavljenih iz češčine; založil jih je Giontini v Ljubljani. Cena po pošti 33 kr. — Slovenskim dijakom v podporo je podelil g. Gorjup na Reki 10.000 kron. Slava mu! — Ljubljana vzame spet 500.000 gld. na posodo. — Gad je pičil neko deklico pri Leskovcu. Hitra pomoč jo je rešila. — Wolfovega slovarja je izišel 5. sešitek. — Toča je pobila okoli sv. Duha na Dolenjskem. — V Knežaku so pogoreli trije gospodarji. — Na Vipavskem bo letos dosti sadja in vina. — Črto za Vipavsko železnico je komisija že pregledovala. — VIII. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se bode letos vršila v Sežani dne 26. t. m. s slovesno sv. mašo ob 10. uri dopoldne v župni cerkvi in z zborovanjem ob 11. uri po občajnem vspredu. Iz Ljubljane pojde tje poseben vlak.

Na Štajerskem. V Rojah pri Celju so vjeli roparja Peteanija. — Fant in dekle sta utonila v Savinji. Štirje so šli čez brv, fant se nasloni na ograjo, ktera se podere in padla sta dva v vodo. — Za Celjskega župana je voljen Gustav Stieger, hud Nemeč. — Toča je klestila okoli št. Jurja pri Celju in na Kozjaku pri Mariboru. — Pri sv. Lovrencu je neka dekla s črešnje padla in se ubila. — V Ponikvah so umrli župnik M. Vrečko. — Bralno društvo so ustanovili pri sv. Marku pod Ptujem. — Spodnještajerski Nemci, oziroma nemškutarji, napravili so v nedeljo dne 9. t. m. v Celju svoj „parteitag“, na katerem Iso po stari navadi zabavljali in rohnili proti mirnim Slovincem. Sprejele so se neke resolucije, s katerimi bi nas Slovane radi žive pokopali, pa ne bode šlo. Druge nesreče ni bilo!

Na Primorskem. V Pulji je nadvojvodinja Marija Terezija srečno porodila prince. — Na državni gimnaziji v Trstu je bilo 127 Nemcev, 137 Lahov, 76 Slovencev in 25 Hrvatov. Vidi se, da so Slovinci siromaki, ker imajo tako malo sinov v srednjih šolah. — V Črvinjanu je strela ubila ženo in konja. — Notar dr. Crnkovič se je preselil iz Sežane v Trst. — Toča je pobila v Komenskem okraju. — Iredentovec dr. Pitteri je voljen za Tržaškega župana. — V Nemškem Rutu so dobili nov veliki oltar.

Po drugih deželah. Na Angleškem tudi ženske rade obiskujejo visoke šole. Lani jih je 200 postalo doktoric zdravilstva. — V Mekki na Turškem je v enem tednu umrlo nad 4000 ljudi za koleru. Tudi iz Francoskega se poroča, da se kolera vnovič prikazuje.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Premeščeni so č. gg. kaplani: Franc Štingl iz Sveč kot provizor v št. Janž; Rud. Perné iz št. Vrban v Sveče, in na njegovo mesto Primož Matevžič v št. Vrban. Kot kaplani so nameščeni č. gg. novomašniki: Jožef Brabenec v št. An-

dražu; Alojzij Kremen v Blatogradu in Karol Schiwitz v Šmarju. Č. g. Jakob Papler, provizor v Gorenčah, je stopil vsled bolehanja v pokoj.

Zahvala.

Podpisano načelnistvo šteje si v svojo dolžnost, da izreče javno svojo najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so sodelovali pri shodu v Štebnji na praznik sv. Petra in Pavla, v prvi vrsti pa velecenjenemu gospodu Fil. Kandutu za njegov prezanimiv in izvrsten govor in častitim gospodom pevcem prvega slovenskega pevskega društva na Koroškem „Gorotan“, ki so iz daljnega Šmihela prihiteli k nam ter nas razveseljevali in navduševali z izbornim petjem milih slovenskih pesnij. Slava in hvala jim! Načelnistvo podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico. M. Wutti, načelnik.

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	60	6	50
rž	4	20	5	25
ječmen	4	20	5	25
oves	3	10	3	85
hejda	5	40	6	80
turšica (sirk)	4	20	5	25
pšeno	7	20	9	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	20	1	95
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 40 kr. do 2 gld. 60 kr., kisló 1 gld. 20 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 2 gld. 15 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 70 do 75 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Kuharica,

srednje starosti, izurjena v kuhi, gospodinjstvu in pri perilu, poštenega značaja in obnašanja, sprejme se v nekem farovžu na Koroškem. Ponudbe naj se pošiljajo na uredništvo „Mira“.

Mlin na prodaj.

Nov mlin na štiri kolesa, z bajerjem, blizo občinske ceste, četrt ure od železniške postojnice v Lipi, se precej prodá. Ponudbe sprejema posestnik Mohor Fale na Strmen, pošta Vrba (Velden).

Lepa kmetija,

80 oralov zemlje, lep sadni vrt, da se pridela 8 do 10 polovnjakov mošta, njive, travniki, gozd, vse na ravnem, pohišstvo v dobrem stanu, je na prodaj za 2300 gld. Več se izve pri županstvu v Libeličah (Leifling).

Seno in deteljo,

staro ali novo, kupuje na debelo Jožef Levec, trgovec v Ljubljani; več mrve ko kdo na prodaj ima, rajši se bo vzela. Prodajalci se zamorejo oglašiti tudi pri „Mirovem“ uredniku.

Lepa kmetija

na ravnem, čisto novo pohišstvo, 30 oralov sveta, ki obstoji iz njiv, travnikov, zaraščene gozda in lastnega pašnika, vse zemljišče v enem kosu, se prodá za 4400 gld., 2000 pa lahko na hiši ostane. Prodá se tudi tako, da nekaj zemljišča (kakih 10 oralov) še lastniku ostane; potem se dobi kmetija seveda boljši kup. Več pové uredništvo „Mira“.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mlne za žito
rezalnice za krmo
samodelajoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlne za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in poštnine prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Natorna vina

rudeča in bela.

Tirolec, rudeč po 16 do 18 kr. **sicilijanec**, črn, (najboljše laško vino) po 20 kr., **bela vina** po 24 do 26 kr. liter. Za pristnost in trpežnost se jamči. Pošilja se v sodih.

Zaloga moke

iz I. Budimpeštanskega parnega mlina, vreče po 85 kil po izvirnih cenah.

Priporočam tudi svoje drugo **tržaško blago** in **žgane pijače** po nizkih cenah.

Kramarjem se daje še ceneje.

S spoštovanjem

Amand Prosen,

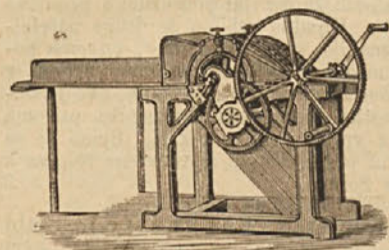
v Celovcu, kosarske ulice šte. 24.

Kmetijski stroji.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

kolodvorska cesta v Celovcu,

kjer se dobijo naj-novejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni itd. Tudi se pohabljeni stroji v lastni delavnici popravljajo. Točna postrežba.

Cenike pošilja zastoj.

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa za živino,

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr. 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljši mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolien, otrpnenju v boku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v

Iekarna Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Majhna kmetija

blizo nekega večjega kraja v Rožni dolini, čisto novo pohišstvo, 4 izbe, kuhinja, shramba, skedenj, lep sadni vrt in precej njiv, je na prodaj. Več pové Valentin Fajnik v Rožeci (Rosegg).

Zaupnih mož v vsakej fari.

Velevažno, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače denarstveno podjetje (poroštvni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čigar glavni sedež je na Dunaju, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke č. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznana blagoslovno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znakom „201.191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.